

MARIESTAD

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Hasslerörs skola och fritidshem

2018-2019

Antagen
Mariestad
2018-11-16

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1. Syfte	4
1.2. Ansvar	4
2. Främjande och förebyggande arbete med aktiva åtgärder	5
2.1 Undersök	5
2.2 Analysera	6
2.3 Planerade aktiva åtgärder	7
3. Förankring av planen (samverkansskyldighet)	10
3.1 Barns/elevs delaktighet	10
3.2 Vårdnadshavares delaktighet	10
3.3 Medarbetares delaktighet	10
4. Rutin/åtgärder vid händelse av diskriminering och/eller kränkande behandling	11
5. Uppföljning, utvärdering och redogörelse avseende föregående läsår	12
5.1 Följ upp och utvärdera	12
5.2 Redogörelse avseende aktiva åtgärder	12
6. Referenser	15
7. Bilagor	16
7.1 Bilaga 1 – Definitioner	16
8.2 Bilaga 2 – Lagstiftning och styrdokument	19
8.3 Bilaga 3 – Anmälningsskyldighet	21

1. Inledning

Som stöd för arbetet mot diskriminering, kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier ska varje förskola/skola utarbeta en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Arbetet med planen inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet. Planen kan ses som en dokumentation av det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet och den ska upprättas årligen för varje verksamhet inom förskolan och skolan.

I planen ska det finnas aktiva åtgärder för de främjande och förebyggande insatserna som bygger på kartläggningar och utvärderingar av tidigare års arbete. Där ska det finnas en beskrivning av vilket arbete som planeras och vilka rutiner som gäller. Planen ska beskriva hur barn/elever, vårdnadshavare och medarbetare medverkar i det främjande och förebyggande arbetet.

Arbetet med de aktiva åtgärderna ska skriftligen dokumenteras. Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. Undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.
2. Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder.
3. Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas.
4. Följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3.

Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärderna ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt.

1.1. Syfte

Hasslerörs skolas plan grundar sig på bestämmelser i skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Enligt dessa lagar ska skolan arbeta främjande och förebyggande för barns/elevs lika rättigheter och möjligheter samt mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Ett steg i arbetet är att varje år ta fram en ny plan för detta arbete. Planen syftar till att säkerställa barns/elevs trygghet, studiero samt deras rättigheter.

1.2. Ansvar

Rektor ansvarar för framtagandet av planen på enheten.

2. Främjande och förebyggande arbete med aktiva åtgärder

2.1 Undersök

Undersökning om det finns risker för diskriminering, kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.

Hasslerörs skola har överlag ett fungerande främjande och förebyggande arbete gällande diskriminering och kränkande behandling. Skolan har inte lämnat in något kränkingsärende under läsåret 2017-2018.

Risker eller hinder som upptäckts:

1. Morgontid före skolstart och rast-situationer. Flera elever kommer med buss till skolan och samlas på skolgården innan skolstart.

Första rasten på skoldagen är gemensam för alla elever, då samlas många elever på skolgården
2. Fria val vid arbeten. En del elever kan uppleva en oro när det finns möjlighet till fria val under skoldagen.
3. Köbildning. Elever som står i kö för att t.ex. ta mat kan vara ett orosmoment.
4. Omklädningsrummen före och efter idrottslektionen kan vara en utsatt situation för många elever.
5. Utflykter. Kan skapa en oro för en del elever då de inte vet vem som de ska sitta tillsammans med.
6. Temadagar med blandade åldersgrupper. Kan upplevas otryggt av en del elever då de inte är i sin vanliga trygga grupp-
7. Vikarier vid sjukdom för ordinarie personal. Kan upplevas otryggt då de vanliga rutinerna bryts.
8. Elever känner sig utanför och/eller ofrivilligt styrda i den fria leken. Det gäller både skola och fritidshemmet.

2.2 Analysera

Analys av orsaker till upptäckta risker och hinder:

1. Flera elever kommer med buss till skolan och har tid på skolgården före första lektionen. Vilket resulterar i att många elever är ute samtidigt. Skolans elever har även en gemensam första rast. Det kan finnas en risk för följande diskrimineringsgrunder: kön, könsöverskridande tillhörighet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.
2. Oro om eleverna inte vet vem de ska samarbeta med vid fria val.
Risk för kränkande behandling.
3. Vid köbildning i skolrestaurangen samt till bussarna finns risk för knuffar och verbala kränkningar.
4. I omklädningsrummen vid ombyte och i duschen kan elever känna sig otrygga och det kan finnas en risk för kränkningar.
5. Oro för vem man ska gå eller sitta tillsammans med vid utflykter.
Risk för utfrysning.
6. Vid t.ex. elevens-val eller samarbetsdagar där elever från olika årskurser bildar nya grupper som ska samarbeta.
Risk för följande diskrimineringsgrund: ålder.
7. Rutiner bryts då ny personal sätts in. Ordningsregler ifrågasätts och arbetsron blir lidande. Det kan skapas större utrymme för kränkningar.
8. Vid friare leksituationer finns utrymmet för maktspel mellan eleverna.
Risk för följande diskrimineringsgrunder: kön, könsöverskridande tillhörighet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Kartläggning av Hasslerörs skolas samt fritidshemmets främjande och förebyggande arbete utifrån de sju diskrimineringsgrunderna:

Kön

När vi skapar våra lärmiljöer eller erbjuder material utgår vi från barnens intressen och vårt förhållningssätt är att hela Skolan/fritidshemmet är tillgänglig för alla elever. Vi kan inte se att eleverna väljer miljöer eller material utifrån kön.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Det råder ett öppet klimat och vi har en samsyn på skola/fritidshem i att alla elever får se ut som de vill, att man tex får ha vilka kläder man vill.

Etnisk tillhörighet

Lärare, elever visar nyfikenhet och intresse för elevers olika etniska tillhörigheter. Med respekt för familjen uppmärksammar vi kultur och språk utifrån deras önskemål.

Religion eller annan trosuppfattning

Vi visar intresse för och uppmärksammar skilda religioner/trosuppfattningar. I dialog med vårdnadshavare ökar vi vår förståelse för och får insyn i de val familjen gjort.

Funktionsnedsättning

Vi arbetar främjande genom att anpassa verksamheten och miljön efter elevernas behov. Alla lärare ansvarar över att fördjupa sina kunskaper angående eventuell funktionsnedsättning. Vi har ett nära samarbete med vårdnadshavare och vid behov de olika professioner som finns i Elevhälsoteamet.

Sexuell läggning

När det i klasserna dyker upp tankar och frågor angående sexuell läggning tar vi tillfället att diskutera med eleverna att familjer kan se olika ut.

Ålder

Vi arbetar dagligen åldersblandat då skolan har få elever och årskurserna slås ihop.

Kränkande behandling

Vi strävar efter att vara ständigt närvarande på elevernas raster då det kan ske kränkningar när många elever samlas på skolgården. För att arbeta förebyggande med att hitta de miljöer på skolan/fritidshemmet som kan vara otrygga har genomförts trygghetsvandringar med eleverna på skolan. På så sätt kan vi bättre kartlägga de olika miljöer där kränkningar kan uppstå.

2.3 Planerade aktiva åtgärder

Främjande och förebyggande åtgärder som skäligen kan krävas. Åtgärderna är överförda och tidsplanerade i enhetens kvalitetsverktyg för att fortlöpande genomföras. För definition av begreppen främjande och förebyggande, se bilaga 1.

Planerade främjande aktiva åtgärder	När påbörjas/genomförs åtgärden?	Ansvarig
Elevenkäter genomförs med eleverna på skola/fritidshem under höst- och vårtermin.	Oktober samt april.	Trygghetsteamet
Trygghetsvandring genomförs under höst- och vårtermin.	Oktober samt april.	En lärare i trygghetsteamet tillsammans med elevrådet.
Trivselreglerna förankras hos eleverna. I klassråd och elevråd.	Höstterminen.	Ansvarig mentor och rektor
Presentera och arbeta med ”elev-versionen” av Planen mot diskriminering och kränkande behandling. Samt ”Vem vänder jag mig till när jag blir kränkt?”	Höstterminen. När planen är antagen.	Ansvarig mentor.
Implementera definitionerna av begreppen (trakasserier, kränkande behandling, mobbning samt konflikt) hos eleverna.	När planen är antagen därefter kontinuerligt vid tillfällen då det skett någon form av konflikt eller kränkning	Ansvarig mentor.
Inplanerade fasta tider för Trygghetsteamet gällande lägesanalys. När kränkning sker ansvarar Trygghetsteamet för uppstart, åtgärder samt uppföljning av ärendet.	Första tisdagen varje månad.	Trygghetsteamet

Planerade förebyggande aktiva åtgärder	När påbörjas/genomförs åtgärden?	Ansvarig
Tillsyn på skolgården av personal morgontid.	Kontinuerligt under hela läsåret	Rektor fördelar arbetsuppgiften till ansvarig.
Bussvärd vid busskön.	Kontinuerligt under hela läsåret	Rektor fördelar uppgiften.
Rastvärdar samtliga raster.	Kontinuerligt under hela läsåret	All personal.
Bestämda platser i matsalen.	Vid skolstart ht-18.	All personal.
Pedagogisk lunch tillsammans med eleverna. Två matlag för att minska antalet elever som äter samtidigt.	Kontinuerligt under hela läsåret Vid skolstart ht-18	All personal. Lärarna lägger organisationen
Diskussioner om språkbruket på skolan, som stående punkt på klassråd.	Kontinuerligt under läsåret.	Mentor
Tillsyn i omklädningsrummen.	Kontinuerligt under läsåret	Ansvarig lärare.
Åldersblandade arbeten möjliggör att eleverna känner sig trygga med alla.	Under läsåret 18/19.	All personal.
För att undvika att eleverna känner oro över utanförskap i fria val, behöver ansvarig lärare vara medveten om vad som händer i gruppen. Därför krävs tydlig genomgång och förberedelse samt stöttning i de olika grupper som kan skapas.	Kontinuerligt.	Ansvarig lärare.
Vikarieparmen behöver revideras för att säkerställa att rätt information finns i	Vid skolstart ht-18.	Ansvarig lärare

pärmen. Varje lärare skriver ner en plan för lektionen som vikarien ska genomföra. Mallar för schema och förslag till lektioner för respektive ämne och klass finns.		
Anmälan vid kränkning måste göras enligt plan.	Kontinuerligt under läsåret	All personal.

3. Förankring av planen (samverkansskyldighet)

Arbetet med aktiva åtgärder samverkas med barn/elever, vårdnadshavare och personal.

3.1 Barns/elevs delaktighet

Planen mot diskriminering och kränkande behandling bygger på elevenkäter och trygghetsvandringar. Eleverna görs även delaktiga genom klassråd, elevråd och samtal kontinuerligt under läsåret. Den nya planen förankras hos eleverna med hjälp av en förenklad version av denna plan.

3.2 Vårdnadshavares delaktighet

De synpunkter som vårdnadshavare har framfört i utvecklingssamtal och i andra forum har funnit med som underlag när planen skrevs.

Vårdnadshavare får information om att planen finns på föräldramötet och att planen finns tillgänglig på skolans hemsida samt InfoMentor-Hub.

3.3 Medarbetares delaktighet

Medarbetare arbetar med sina elevgrupper och har delat ansvar för alla elever på skolan. Vid händelse av kränkande behandling ansvarar medarbetare för att rapportera till vårdnadshavare och rektor enligt rutin/åtgärder kap.4 i plan mot diskriminering och kränkande behandling. Föregående års Plan mot diskriminering och kränkande behandling utvärderades i juni månad. Synpunkter som kommit upp från övrig personal som städ/kost och vaktmästare tas med i analysen. Resultatet av analysen bli underlag för den nya planen. När planen är antagen presenteras och förankras den hos alla yrkesgrupper på skol

4. Rutin/åtgärder vid händelse av diskriminering och/eller kränkande behandling

Handlingsplan vid misstanke om kränkning beroende på vem/vilka som kränks och av vem/vilka:

- Om elev eller vårdnadshavare vill anmäla kränkning från annan elev ska de vända sig till elevens klasslärare/fritidspedagog. Därefter följs handlingsplanen efter varje ordningspunkt. (Se punkt 2-8)
  - Om elev kränks av personal ska detta anmälas direkt till rektor. Rektor vidtar åtgärder och dokumenterar.
  - Om elev kränker elev där personal uppmärksammar händelsen/händelserna utgår hanteringen från punkterna 1-8.
1. Den personal som upptäcker en misstänkt uppkommande diskriminering- eller kränkningshändelse, tar kontroll över situationen, tar hand om de elever som behöver hjälp. Tillkallar eventuellt extra personal och se till att alla känner sig trygga. Den personal som upptäcker eller först blir informerad om den misstänkta kränkningen tar kontakt med klassläraren och gör en första dokumentation i Blankett för Elevlogg. Klassläraren, alternativt Trygghetsteamet är ansvarig för utredning, dokumentation och uppföljning t.o.m. punkt 2 eller 6.
  2. Samtal med alla inblandade individuellt, två vuxna medverkar. Är det en kränkning eller en konflikt? Samtalet dokumenteras i blanketten för Elevlogg. Vårdnadshavare informeras.
  3. Om någon av eleverna känner sig kränkta upprättas anmälan till rektor. Det är personalens skyldighet att rapportera till rektor. Anmälan görs via blankett för ”Anmälan till rektor/förskolechef”.
  4. Rektor utreder ärendet skyndsamt via blankett ”Utredning i ärende gällande diskriminering och/eller kränkande behandling”.
  5. Rektor anmäler ärendet via blankett ”Rapport till huvudmannen/nämnden vid diskriminering och/eller kränkande behandling.
  6. Första uppföljningssamtalet ska ske med alla inblandade i enskilda samtal, inom en vecka för att kontrollera om kränkningarna har upphört och om den kränkte känner sig trygg. Därefter fortlöpande

uppföljningssamtal med de inblandade. Ansvarig klasslärare/trygghetsteamet ombesörjer detta. Föräldrar/vårdnadshavare hålls regelbundet informerade.

7. Om kränkningarna inte upphört snarast eller i realistisk tid, kontaktar ansvarig för utredningen elevhälsoteamet (EHT). Tillsammans med elevhälsoteamet görs ett åtgärdsprogram som rektor upprättar via blanketten ”Åtgärder vid diskriminering och/eller kränkande behandling” Innehållet återges av rektor på personalkonferens.
8. Rektor ansvarar för att kränkningar rapporteras till nämnden samt att dokumentation från punkt 3-7 förs in i elevjournalssystemet PMO.

Blanketter finns att hämta på kommunens intranät Navet.

Vid barn-/elevskada och barn-/elevtillbud ska verktyget LISA användas av personal.

5. Uppföljning, utvärdering och redogörelse avseende föregående läsår

5.1 Följ upp och utvärdera

Uppföljning och utvärdering avseende föregående läsårs undersökning och analys av orsaker till upptäckta risker och hinder.

5.2 Redogörelse avseende aktiva åtgärder

Föregående läsårs åtgärder	Åtgärd uppfylld	Utvärdering/analys av åtgärd
Handlingsplan för trygghet och studiero skapas för varje elevgrupp.	Nej.	Handlingsplanen är genomförd men ej förankrad. Handlingsplanen var i början av läsåret 17/18 en start för skolan att fördjupa och tydliggöra arbetet med trygghet och studiero, men utan uppföljning och vidare arbete med

<p>Skola/fritidshem nyttjar en vikariepärm som vikarie tillhandahåller under sin vistelse med information om rutiner och regler om vår enhet.</p>		<p>handlingsplanen blev den ej ett levande dokument.</p> <p>Det finns en vikariepärm men den behöver revideras. Efter att vikariepärmerna revideras behöver alla lärare vara aktiva med att fylla på med uppgifter och uppdatera klasslistor om så behövs.</p>
<p>Värdegrundsfrågor diskuteras i elevgrupperna.</p>	<p>Ja.</p>	<p>Värdegrundsfrågor samt värdegrundsarbete är genomfört i elevgrupperna.</p>
<p>Trivselregler tas fram och diskuteras på klassråd. Åk. 4-5 dramatiserar reglerna för skolans yngre elever.</p>	<p>Ja.</p>	<p>Trivselreglerna har tagits fram och diskuterats. Eleverna är medvetna om de tre gyllene reglerna. De tre gyllene reglerna är begripliga för eleverna och de omfattar Hasslerörs skolas värdegrund.</p>
<p>Elevenkäter genomförs med eleverna på skola/fritidshem under höst- och vårtermin.</p>	<p>Ja.</p>	<p>I sammanställningen av elevenkäterna, som är anonyma, för förskoleklass och skolan visar den att de flesta eleverna trivs bra i skolan. Samtliga elever känner sig trygga under skoldagen. Dock framkom det att några elever känner oro på rasterna. De elever som blivit nämnda i enkäterna framfördes på konferens och behandlas individuellt med klassläraren i respektive klass. Den planerade enkäten till fritidshemmet har genomförts med gott resultat. För att förbättra elevenkäten och förtydliga hur tryggheten är på skolan så lägger vi till en tydligare fråga om trygghet.</p>

		Eftersom språkbruket har eskalerat till det sämre, kommer vi att lägga till en extra fråga i våra elevenkäter för att undersöka hur eleverna ser på saken.
Trygghetsvandring genomförs under höst- och vårtermin.	Ja.	<p>Trygghetsvandring har gjorts vid två tillfällen i skolan. Dessa händelser uppmärksammades:</p> <p>Spring och skrik i korridoren när eleverna lämnar skolrestaurangen. Ljudnivån i skolrestaurangen är bra men kan bli bättre.</p> <p>Bussituationen har varit problemfylld, både inne i bussarna och vid skolans hållplats, med trängsel och dåligt språkbruk.</p> <p>Trygghetsvandring har gjorts vid två tillfällen för fritidshemmet. Utöver de händelser som framkom vid trygghetsvandring för skolan så tycker barnen på fritids att det är väldigt mörkt ute på skolgården under vinterhalvåret.</p> <p>Elevrådet har beslutat att utse bordsvärdar vid varje bord för att på så sätt sprida budskapet om lägre ljudvolym i skolrestaurangen.</p> <p>Angående bussituationen som har varit problemfylld på många olika sätt får vi tillsammans lösa problemen nästkommande läsår.</p>

6. Referenser

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Diskrimineringsombudsmannens handledning – Lika rättigheter i förskolan
- Diskrimineringsombudsmannens handledning – Lika rättigheter i skolan
- FN:s barnkonvention
- Skollagen (2010:800)
- Skolverkets allmänna råd – Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling
- Socialtjänstlagen (2001:453)

7. Bilagor

7.1 Bilaga 1 – Definitioner

Bristande tillgänglighet

När en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till:

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde
- andra omständigheter av betydelse

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan/skolan behandlar ett barn/elev sämre än andra barn/elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridandet identitet/uttryck eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. Diskrimineringen kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Främjande

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt. Förebyggande åtgärder ska motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning..

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola/skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn/elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla barn/elever serveras samma mat, kan det indirekt diskriminera de barn/elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barn/elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund för trakasseri. Det kan till exempel handla om att ett barn/elev blir retad för sitt utseende. Ett barn/elev kan bli utsatt för kränkande behandling av personal som av andra barn/elever.

Kränkande behandling kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, ignorering, nonchalering)
- texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, foton, meddelanden på sociala medier)

Repressalier

Personal får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av elev eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet/uttryck eller ålder. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara av någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Trakasserier och sexuella trakasserier är ett beteende som är oönskat. Det är den som är utsatt för trakasserier som avgör vad som är oönskat eller kränkande. Enligt lagen måste den som trakasserar förstå hur agerandet upplevs för att det ska bli fråga om trakasserier eller sexuella trakasserier. Det är därför viktigt att den som är trakasserad klargör för den

som trakasserar att beteendet är obehagligt och ovälkommet. I vissa situationer kan kränkningen vara så tydlig att inga påpekande krävs från den som känner sig trakasserad.

Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn/elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Ett barn/elev kan bli utsatt för trakasserier av personal som av andra barn/elever.

8.2 Bilaga 2 – Lagstiftning och styrdokument

Skolväsendet vilar på demokratins grund

Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att eleverna ska inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för miljön.

Arbetsmiljölagen (AML)

AML, gäller även för barn/elever. Lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Enligt AML ansvarar förskolechef/rektorer för att det finns förutsättningar för att skapa en god arbetsmiljö som lever upp till bestämmelserna i AML.

Brottsbalken

Enligt brottsbalken är handlingar som kan betecknas som misshandel, ofredande och olaga tvång straffbara. Förskolechef/rektorer ska handlägga ärendet enligt riktlinjer mot hot om våld.

FN:s barnkonvention

Barnkonventionen har sitt ursprung i principen om den inneboende värdigheten hos alla människor och deras obestridliga rättigheter. Barnkonventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet.

Artiklar inom området; artikel 2, 12, 19, 28 samt 36.

Förbud mot diskriminering och kränkande behandling

Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering på grund av:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. (Skollagen 6 kap. 9 §)

Socialtjänstlagen

Enligt 14 kap 1 §, är både skolmyndigheten och alla anställda inom förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Värdegrunden

Uttrycker det etiska förhållningssätt som ska präglade verksamheten. Skolan ska främja förståelsen för andra människor och förmågan till inlevelse. Ingen ska utsättas för kränkande behandling. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (Skollagen 5 kap. 3 §)

8.3 Bilaga 3 – Anmälningsskyldighet

Vid trakasserier och kränkande behandling

Det är viktigt att all personal i verksamheten tar alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt. Kränkningar upphör inte automatiskt utan brukar i stället öka om de inte aktivt motverkas.

All personal har anmälningsskyldighet att anmäla alla händelser där ett barn/elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling

Till socialtjänsten

Anmälningsskyldiga är all personal inom verksamheten och den omfattar sådant pedagoger och annan personal får kännedom om i sin yrkesutövning och som föranleder oro över ett barns/elevs situation.

Anmälningsskyldigheten regleras i kap. 14, 1 § socialtjänstlagen och det finns en hänvisning till denna bestämmelse i skollagen kap 29, 13 §.

Syftet med anmälningsskyldigheten är att socialtjänsten på ett så tidigt stadium som möjligt ska få kännedom om barn och ungdomar som behöver hjälp. Skyldigheten omfattar barn under 18 år och avser missförhållanden som antingen är kopplade till barnets/elevens hemmiljö eller dess eget beteende. Det kan handla om misstanke om övergrepp, vanvård eller brister i omsorgen i hemmet eller att barnet/eleven uppvisar ett riskbeteende.

Du hittar anmälningsblanketten till socialtjänsten på kommunens medarbetarportal Navet under Service och i arbetet/Arbetsrutiner och checklistor/Sektor utbildning/Elevhälsa.